

Nr 15

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 6 juni 1962 (nr 270) om äganderättsutredning, lagfart och sammanläggning av fastigheter i vissa fall i Kopparbergs län.

Genom en den 1 mars 1963 dagtecknad proposition nr 60, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av tredje lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

Lag

angående ändring i lagen den 6 juni 1962 (nr 270) om äganderättsutredning, lagfart och sammanläggning av fastigheter i vissa fall i Kopparbergs län.

Härigenom förordnas, att 1 § lagen den 6 juni 1962 om äganderättsutredning, lagfart och sammanläggning av fastigheter i vissa fall i Kopparbergs län skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges samt att lagens rubrik skall lyda som följer.

Lag om äganderättsutredning, lagfart och sammanläggning av fastigheter i vissa fall.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

1 §.

Beträffande *sådant* område inom Kopparbergs län där äganderätten till fastigheter är oviss må Konungen, om det från allmän och enskild synpunkt är av väsentlig betydelse att ovissheten undanröjes samt åtgärder härför lämpligen böra vidtagas i ett sammanhang, förordna att äganderättsutredning skall ske enligt bestämmelserna i denna lag.

Beträffande område där äganderätten till fastigheter är oviss må Konungen, om det från allmän och enskild synpunkt är av väsentlig betydelse att ovissheten undanröjes samt åtgärder härför lämpligen böra vidtagas i ett sammanhang, förordna att äganderättsutredning skall ske enligt bestämmelserna i denna lag.

Förordnande om äganderättsutred-

Förordnande om äganderättsutred-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

ning må ock eljest meddelas beträffande område inom länet, där fastighetsägarna i betydande omfattning sakna lagfart.

ning må ock eljest meddelas beträffande område där fastighetsägarna i betydande omfattning sakna lagfart.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

1962 års lagstiftning om äganderättsutredning m. m. i Kopparbergs län

För att söka bemästra de orediga jordförhållandena inom den s. k. storskiftesbygden i Kopparbergs län har där sedan länge särslagstiftning gällt inom olika delar av fastighetsrätten. I samma syfte utfärdades förra året *lagen om äganderättsutredning, lagfart och sammanläggning av fastigheter i vissa fall i Kopparbergs län*. Innehållet i denna lag, som i förevarande proposition föreslås skola tillämpas för hela riket, är i huvudsak följande:

Enligt 1 § i äganderättsutredningslagen må Kungl. Maj:t beträffande sådant område inom Kopparbergs län, där äganderätten till fastigheter är oviss, förordna att *äganderättsutredning* skall ske. Förutsättning för dylikt förordnande är att det från allmän och enskild synpunkt är av väsentlig betydelse att ovissheten undanröjs samt att åtgärder härför lämpligen bör vidtas i ett sammanhang. Förordnande om äganderättsutredning får ock eljest meddelas beträffande område inom länet, där fastighetsägarna i betydande omfattning saknar lagfart.

Äganderättsutredning sker vid förrättning. Till förrättningsman förordnar lantmäteristyrelsen lantmätare eller annan som har erforderlig kunskap och erfarenhet och som även i övrigt är lämplig för uppdraget. Förrättningsmannen får anlita biträde av sakkunnig person, om vid förrättningen uppkommer fråga för vars avgörande fordras särskild fackkunskap (2 §).

Förrättningsmannen skall införskaffa utdrag ur fastighetsregister rörande förrättningsområdet samt upprätta sammanställning över lagfarts- och inteckningsförhållanden som kan ha betydelse för äganderättsutredningen (3 §).

Om förrättningsmannen så finner lämpligt äger han utbryta visst hemman eller annan del av förrättningsområdet till behandling vid särskild förrättning (4 §).

Förrättningsmannen skall utfärda kungörelse om tid och ställe för första sammanträdet. Kungörelsen skall minst fjorton dagar före sammanträdet anslås på kommunens anslagstavla samt införas i tidningarna. Härjämte skall utfärdas personliga kallelser enligt vissa bestämmelser i 3 kap. jorddelningslagen. I kungörelsen och kallelserna skall anges vilken egendom som berörs av förrättningen och vad sakägarna bör iaktta för att beva-

ka sin rätt. Vidare skall lämnas upplysning om äganderättsutredningens rättsverkningar. — Uteblir sakägare från lagligen kungjord förrättning, skall detta inte hindra förrättningens företagande (5 §).

Vid första sammanträdet skall förrättningsmannen redogöra för förrättningens omfattning och ändamål samt låta sakägarna få ta del av de i 3 § angivna handlingarna. Förrättningsmannen skall därefter förelägga sakägarna att inom viss tid, minst en månad, hos honom muntligen eller skriftligen anmäla sina äganderättsanspråk samt förete sådana handlingar och meddela sådana upplysningar angående hävdeförhållanden m. m., som kan vara av betydelse för äganderättsutredningen. Föreläggandet skall uppläsas för sakägarna och så snart kan ske anslås på kommunens anslagstavla (6 §).

Förrättningsmannen skall tillse, att innebörden av anmälda äganderättsanspråk blir klarlagd, samt upprätta sammanställning över anspråken och vad eljest är för honom känt rörande förhållanden av betydelse för äganderättsutredningen. Härefter skall hållas nytt sammanträde. Vid detta skall sakägarna få tillfälle att ta del av sammanställningen. Vidare skall förrättningsmannen, i den mån så föranleds av att två eller flera anmält anspråk beträffande samma egendom eller förhållandena eljest ge anledning därtill, vid sammanträdet redogöra för den förebragta utredningen. Sakägarna skall därjämte få tillfälle att slutföra sin talan (7 §).

Sedan erforderliga sammanträden hållits, skall förrättningsmannen på grundval av den förebragta utredningen och vad i övrigt är för honom känt om föreliggande fång och hävdeförhållanden pröva vem som bör anses vara ägare till varje särskild fastighet eller mark inom sådan eller mark som är samfälld för flera fastigheter samt upprätta förteckning i enlighet härmed (*äganderättsförteckning*). Fång, vartill erfordras tillstånd av myndighet, får inte beaktas förrän tillstånd erhållits. — Är fastighet eller för fastigheter samfälld mark delad genom sämjedelning, arealöverlåtelse eller liknande åtgärd som kommit till stånd före den 1 juli 1962, skall varje del upptas såsom särskild ägolott i förteckningen. Denna bestämmelse skall dock inte tillämpas i den mån fastighetsbildning i överensstämmelse med delningen länder till skada för innehavare av fordran eller rättighet, för vilken fastighet eller del därav häftar, eller hinder eljest föreligger på grund av in-teckningsförhållandena. — Ägolotterna skall redovisas på karta över förrättningsområdet (8 §).

Kostnaderna för förrättningen skall, i den mån de icke gäldas av statsmedel, fördelas mellan sakägarna efter vad som provas skäligt. Vid förrättningens avslutande skall förrättningsmannen meddela besked rörande fördelningen (10 §).

Talan mot förrättningen förs hos ägodelningsrätten genom besvär. Besvär, vari yrkas att klaganden i stället för annan skall i äganderättsförteckning upptas såsom ägare till viss egendom, skall anses innefatta yrkande om bättre rätt till egendomen (11 §).

Om äganderättsförteckningen utvisar att delning som sägs i 8 § föranlett

att mark enligt vad där stadgas upptagits såsom särskild ägolott, skall, sedan äganderättsutredningen härutinnan blivit slutligen gällande, delningen anses verkställd genom lagligen gällande lantmåteriförrättning.

Om *lagfart* efter äganderättsutredning innehåller lagen följande bestämmelser. För envar, som i äganderättsförteckning upptas som ägare till fast egendom, skall, där ej annat följer av 14 §, på grund av förteckningen meddelas lagfart å egendomen. Ny lagfart erfordras dock inte för den som redan har lagfart på samma egendom. Sedan äganderättsutredningen avslutats och innan tiden för fullföljd av talan gått till ända, skall förrättningsmannen för det nyss angivna ändamålet inge ett exemplar av äganderättsförteckningen till inskrivningsdomaren. Lagfart skall anses sökt å andra inskrivningsdagen efter det förrättningen blivit slutligen gällande i vad den avser vederbörande egendom (13 §).

Lagfart får inte meddelas på annan egendom än sådan som är i fastighetsregister upptagen såsom särskild fastighet eller utgör kvotdel av dylik fastighet. Möter sådant hinder mot lagfart på del av fastighet, får inte heller meddelas lagfart på återstoden. Lagfart får inte heller meddelas, om den i äganderättsförteckningen angivne ägarens rätt till egendomen finns vara tvistig med hänsyn till att anteckning förekommer, som avses i 13 § lagfartsförordningen, eller till att annan erhållit eller söker lagfart å fång som skett efter det äganderättsutredningen avslutades. Möter mot lagfart sådant hinder som nu sagts skall ärendet förklaras vilande i avbidan på hindrets undanröjande (14 §).

Om *sammanläggning* stadgas följande. Fastigheter, som enligt äganderättsförteckning är i en ägares hand och som innehas med samma rätt, skall sammanläggas till en fastighet, om därigenom vinnas lämpligare fastighetsindelning. Sammanläggning får dock inte ske, om ägaren bestrider åtgärden och inte uppenbart saknar fog härför. Sammanläggning får vidare ske av sådana i äganderättsförteckning upptagna fastigheter som tillhör makar var för sig eller innehas med olika rätt i äktenskapet. Sammanläggning får inte ske, om fastigheterna hör till skilda socknar eller andra förvaltningsområden (16 §).

Innan äganderättsutredning avslutas, skall förrättningsmannen höra sakägarna över frågan om sammanläggning och därvid redogöra för innebörden och verkan av sådan åtgärd. Det åligger förrättningsmannen att i särskilt förslag ange i vilka fall sammanläggning från fastighetsbildningssynpunkt lämpligen bör äga rum och skälen härför. Förslaget skall insändas till ägodelningsdomaren senast tre veckor efter det äganderättsutredningen blivit slutligen gällande i vad den avser berörda fastigheter. Har förrättningsområde uppdelats enligt 4 §, skall beträffande varje delförrättning frågan om sammanläggning bedömas med avseende jämväl å områdena för delförrättningar som avslutats tidigare (17 §).

Förslag som sägs i 17 § skall av ägodelningsdomaren upptas som ansökan om sammanläggning. Bestämmelserna i 2, 8 och 12—21 §§ lagen om sammanläggning av fastigheter å landet skall i tillämpliga delar gälla i fråga om

dylikt ärende; dock skall prövningen alltid hänskjutas till ägodelningsrätten (18 §).

Närmare föreskrifter rörande tillämpningen av lagen får meddelas av Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, av lantmäteristyrelsen (19 §).

Den 21 december 1962 förordnade Kungl. Maj:t att äganderättsutredning skall ske inom vissa områden i Gagnefs, Husby och Nås socknar. Samtidigt utfärdades kungörelse (SFS nr 708) med vissa bestämmelser i anledning av äganderättsutredningslagen. Syftet med flertalet av dessa bestämmelser är att skapa garantier för effektiv samverkan mellan förrättningsmän, domstolar och fastighetsregisterförare. Beträffande fastighetsregistreringen ges ett par specialbestämmelser. Sålunda skall vid registrering av ägolott, som i äganderättsförteckningen redovisas såsom från samfällid mark överlåtet område, så anses som om området avstyckats för att utgöra en fastighet för sig. Redovisas i äganderättsförteckningen för viss ägolott flera ägare med andel efter olika förhållande i olika ägoområden (s. k. heterogent andelsinnehav), skall varje andel eller grupp av sinsemellan ensartade andelar registreras som en fastighet. Slutligen innehåller kungörelsen ett bemyndigande för lantmäteristyrelsen att meddela förrättningsmän och fastighetsregisterförare närmare föreskrifter rörande tillämpningen av äganderättsutredningslagen och kungörelsen samt att i särskilda fall medge undantag från eljest gällande registreringsbestämmelser.

Beträffande de bestämmelser som i allmänhet gälla i nu förevarande avseenden får utskottet hänvisa till den i propositionen å sid. 4—6 intagna redogörelsen härför.

Vid *tredje lagutskottets* behandling av proposition nr 159 år 1962 angående äganderättsutredningslagen hemställde utskottet i sitt av riksdagen godkända *utlåtande nr 35 år 1962* att propositionen måtte bifallas. Beträffande fastighetsförhållandena i Kopparbergs län uttalade utskottet att i vissa trakter framträdde konsekvenserna av stark ägosplittring och oklarhet i äganderättsfrågor genom oeffterrättliga brukningsförhållanden och mer eller mindre långt gående vanhävd. Utskottet ansåg att en primär förutsättning för att en yttre rationalisering inom sådana områden skall kunna genomföras är att man genom uppordnande av äganderätts- och fastighetsförhållanden kan skapa ett klart utgångsläge härför. Utskottet konstaterade också att det i jordbrukets och skogsbrukets intresse var i hög grad påkallat att klarhet bringades i dessa förhållanden. Utskottet anslöt sig till den uppfattningen att den föreslagna lagstiftningen borde komma till stånd.

Angående äganderättsutredningsinstitutets uppbyggnad anförde utskottet i utlåtandet bl. a.:

Den föreslagna lagstiftningen måste i vissa avseenden betecknas som extraordinär. Utskottet vill som sin allmänna uppfattning i detta avseende uttala att de bakomliggande förhållandenas svårbemästrade art och angelägenheten av frågornas lösning här kan motivera åtgärder som ej låter sig förena med eljest vedertagna principer på fastighetslagstiftningens område.

Förslagets utformning innebär i skilda hänseenden att stora krav på kun-

nighet och bedömningsförmåga måste ställas på den som anförtros uppdraget att företaga förrättningen. Det kan förutses att denne kommer att ställas inför en rad komplicerade och viktiga avvägningsfrågor, för vilkas lösning förslaget endast ger mer allmänna riktlinjer. — — — Utskottet är emellertid ej främmande för tanken att den praktiska tillämpningen av de nya bestämmelserna kan komma att ådagalägga behov av ändringar i lagstiftningen och förutsätter att dess verkningar kommer att följas med uppmärksamhet. — — — Behovet av ett förfarande som det föreslagna torde vara framträdande inom områden, där exploatering för bebyggelse är aktuell och åtgärderna skulle tjäna syftet att skapa underlag för fastighetskrediten. Det måste emellertid antagas att lagstiftningen, om den genomföres, främst kommer att tillämpas i fall, där den huvudsakliga avsikten med förfarandet är att bana väg för en rationalisering i form av laga skifte.

Rörande detaljutformningen av 1962 års lag skall här i anledning av lagrådets uttalande i propositionen nr 60 år 1963 beröras några spørsmål som hänför sig till stadgandena i 13 och 14 §§ om lagfart. Vid den närmare behandlingen härav i propositionen nr 159 år 1962 uttalade *departementschefen* inledningsvis:

I likhet med lantmäteristyrelsen anser jag att lagfart skall meddelas för de i äganderättsförteckningen upptagna personerna oberoende av ansökan från deras sida. Beträffande dem, som redan har lagfart på sin ägolott, bör dock inskrivningsdomaren få fria händer att bedöma om ny lagfart lämpligen skall meddelas. I de fall, där någon sålunda skall erhålla lagfart, bör så anses, som om denne själv gjort ansökan härom. Ansökningen bör vidare fingeras vara gjord å andra inskrivningsdagen efter det äganderättsutredningen blivit slutligen gällande i vad den avser vederbörande egendom. Med hänsyn till tidsåtgången för erforderliga registreringsåtgärder synes det nämligen inte möjligt att härvidlag välja redan den första inskrivningsdagen efter nämnda tidpunkt.

Förutsättning för lagfart bör vara att egendomen är upptagen i fastighetsregister som särskild fastighet. Lagfart bör dock kunna meddelas också på kvotdel av dylik fastighet. Brister dessa förutsättningar, skall ärendet förklaras vilande i avbidan på hindrets undanröjande.

Vid granskningen av bestämmelserna om lagfart anförde *utskottet* bl. a.:

Uppläggningsen av lagfartsförfarandet har även i ett annat hänseende särskilt tilldragit sig utskottets uppmärksamhet. Utskottet håller för troligt att vederbörliga registreringsåtgärder i anledning av förrättningar enligt den nya lagen i mycket ringa utsträckning kommer att företagas i sådan tid att resultatet därav kan föreligga redan å den inskrivningsdag, då enligt 13 § sista stycket lagfart skall anses sökt. Följden härav måste på grund av bestämmelserna i 14 § bli ett stort antal vilande lagfartsärenden. Då, enligt propositionen, sakägarna själva skall fingeras ha gjort ansökan i fall då ny lagfart befunnits erforderlig, måste, såvitt utskottet kan bedöma, initiativet till fullföljd av lagfartsärendena, sedan registreringen genomförts, komma från sakägarna själva. Detta synes från arbetsteknisk synpunkt och med hänsyn till önskvärdheten av att förrättningarna så långt möjligt skall resultera i lagfarter för sakägarna vara en mindre lycklig konsekvens av förslagets utformning. Till motverkande av de således befarade olägenheterna vill utskottet förorda att förrättningsmannen, därest så låter sig göra, verkar för att vilande lagfartsärenden i fall som de nämnda vederbörligen fullföljes. I allt fall hör förrättningsmannen under den pågående förrättningen för sak-

ägarna klargöra bestämmelsernas närmare innebörd i förevarande avseende och framhålla vikten av sakägarnas medverkan för uppnående av det önskade syftet med förrättningen.

Propositionens tillkomsthistoria

Under förberedelsearbetet till 1962 års lag gjordes en hemställan, att lagen skulle gälla även för Gävleborgs län. Lantmäteristyrelsen yttrade sig över framställningen i juli 1962 samt föreslog därvid att lagen skulle göras tillämplig inom hela riket. Till grund härför låg vad som anförts i av lantmäteristyrelsen infordrade yttranden från överlantmätarna i samtliga län utom i Kopparbergs och Gävleborgs län. Enligt överlantmätarnas undersökningar förelåg nämligen behov av äganderättsutredningslagen i Kalmar, Gotlands, Blekinge, Kristianstads, Skaraborgs, Örebro och Västerbottens län varjämte behov kunde tänkas uppkomma i Värmlands län. Angående det närmare innehållet av yttrandena från överlantmätarna i nu nämnda län får utskottet hänvisa till den i propositionen å sid. 11—16 intagna redogörelsen.

Lantmäteristyrelsens förslag har remissbehandlats. Det helt övervägande antalet remissorgan har tillstyrkt att lagen får gälla i hela riket eller lämnat förslaget härom utan erinran. En sammanfattning av remissyttrandena återfinnes å sid. 17 och 18 i propositionen.

Departementschefen

Efter att ha lämnat en redogörelse för innebörden av 1962 års lag samt slagit fast att lantmäteristyrelsens förslag om utvidgning av lagens tillämpningsområde vunnit praktiskt taget allmän anslutning bland remissorganen uttalar *föredragande departementschefen, statsrådet Holmqvist*:

I ett par remissyttranden har sagts att det skulle varit önskvärt att kunna bygga på någon tids erfarenhet rörande lagens tillämpning. Jag delar denna uppfattning men vill också framhålla, att erfarenheter av egentligt värde på detta område torde kunna samlas endast efter jämförelsevis långvarig tillämpning av lagen. Så som omständigheterna nu utvecklar sig — med allt akutare behov av fastighetsrationalisering — är det inte möjligt att dröja så länge. Fastmera framgår av utredningen att det på sina håll kan bli aktuellt med äganderättsutredning mycket snart. Här må också erinras om huru bankoutskottet i ett nyligen avgivet utlåtande (1962: 34) antytt att äganderättsutredningslagen kunde tänkas finna användning i Tornedalen, där rationaliseringsverksamheten försvåras av stark ägosplittring. Det mest trängande behovet av äganderättsutredning finns dock i Järvsö, där en påbörjad fastighetsreglering, som är synnerligen angelägen och omfattas med stort intresse av markägarna i det berörda skifteslaget, för sin fortsatta framgång förutsätter en genomgripande äganderättssanering. Jag

vill därför tillstyrka att äganderättsutredningslagen snarast ändras så, att dess giltighet inte längre blir begränsad till Kopparbergs län. Lagens blivande verkningar kommer givetvis att fortlöpande uppmärksammas av myndigheterna, och i avbidan på betryggande erfarenhetsmaterial torde förordnanden om äganderättsutredning meddelas endast i överhängande fall eller där försöksverksamhet finns motiverad.

Lagrådet

Lagrådet har i sitt utlåtande över det i propositionen framlagda förslaget först angivit:

Bestämmelserna i 1962 års lag om äganderättsutredning, lagfart och sammanläggning av fastigheter i vissa fall i Kopparbergs län innefatta på åtskilliga punkter avvikelser från de regler som i allmänhet gälla. Dessa avvikelser ha ansetts motiverade av de orediga fastighetsförhållanden som råda i stora delar av Dalarna. När 1962 års lag nu föreslås skola erhålla principiell giltighet för hela landet, bör det understrykas att bestämmelserna förutsättas skola tillämpas endast inom områden, där fastighetsförhållandena ha liknande karaktär som i Dalarna.

Sedan lagrådet därefter redogjort för de gällande bestämmelserna i 13 och 14 §§ och utskottets här ovan återgivna uttalanden i anslutning till dessa stadganden anför lagrådet:

I anledning av dessa uttalanden vill lagrådet framhålla att, för den händelse risk anses föreligga att lagfartsärenden skulle i någon större utsträckning förklaras vilande på grund av att vederbörliga registreringsåtgärder ej medhunnits, den i 13 § sista stycket angivna tidpunkten, då lagfart skall anses sökt, rimligen borde framflyttas. Enligt de uppgifter som lämnats lagrådet bör emellertid registreringen av äganderättsutredning som regel kunna ske inom den angivna tiden. För de undantagsfall, då registreringen likväl icke medhunnits utan lagfartsärendet måst förklaras vilande, bör skyldighet anses åvila inskrivningsdomaren att så snart han erhållit meddelande att hindret undanröjts självant fullfölja ärendet och meddela lagfart. Varken avfattningen av 1962 års lags förevarande stadgande eller vad som förekommit vid lagens förarbeten kan anses innefatta hinder mot en dylik tolkning. Med hänsyn till vad nu anförts saknas enligt lagrådets mening anledning att nu ifrågasätta någon ändring i de här berörda bestämmelserna i 1962 års lag.

Avslutningsvis uttalar lagrådet att lagförslaget ej heller i övrigt föranleder någon erinran från lagrådets sida.

Utskottet

Såsom ett led i strävandena att bemästra de orediga jordförhållandena inom den s. k. storskiftesbygden i Dalarna infördes förra året lagen om äganderättsutredning, lagfart och sammanläggning av fastigheter i vissa fall i Kopparbergs län. Lagen innehåller i huvudsak följande. Förordnande om äganderättsutredning kan under särskilda förutsättningar meddelas av Kungl. Maj:t. Vid den verkställda förrättningen upprättas efter en jämförelsevis fri prövning av föreliggande fång och hävdeförhållanden en äganderättsförteckning. De härvid träffade avgörandena i äganderättsfrågor får fastighetsbildande verkan, då därigenom sker viss legalisering av sämjedelningar och liknande privata åtgärder. Förteckningen skall vidare i regel ligga till grund för meddelande av lagfart utan ansökan från ägaren. Slutligen kan för lämpligare fastighetsindelning sammanläggning ske oberoende av sakägares initiativ.

Lagens bestämmelser innebär således i skilda avseenden väsentliga avvikelser från vad som eljest är stadgat. Svårigheterna att komma till rätta med de säregna jordförhållandena, som förekommer på åtskilliga håll inom länet, har emellertid nödvändiggjort denna speciallagstiftning.

I propositionen föreslås att lagen skall få allmän giltighet och kunna tillämpas överallt inom riket, där behov av lagens särbestämmelser föreligger. Det har därvid angivits vara särskilt angeläget att lagen skall kunna användas vid en påbörjad fastighetsreglering i Järvsö socken i Gävleborgs län. Av en genom lantmäteristyrelsens försorg gjord undersökning framgår vidare, att behov av lagen därjämte finnes i ytterligare sju län. I likhet med departementschefen och helt övervägande antalet remissinstanser anser utskottet, att de skäl som härvid framförts är av sådan beskaffenhet, att den tillämnade utvidgningen av lagens tillämpningsområde bör genomföras. Utskottet förutsätter att såsom lagrådet uttalat förordnande om äganderättsutredning endast kommer att meddelas inom områden, där fastighetsförhållandena har liknande karaktär som i Dalarna.

I anledning av utskottets vid behandlingen av förslaget till 1962 års lag gjorda, förut återgivna uttalande om bestämmelserna angående lagfart har lagrådet vid granskningen av förevarande proposition anført, att enligt till lagrådet lämnade uppgifter erforderliga registreringsåtgärder som regel bör kunna vidtagas inom avsedd tid. Lagrådet har vidare framhållit att, därest lagfartsärende dock måste vilandeförklaras enär fastighetsregistreringen fördröjts, inskrivningsdomaren sedan hindret undanröjts självmant bör fullfölja ärendet och meddela lagfart. Med den av lagrådet sålunda förordade tolkningen får de av utskottet befarade olägenheterna av vilandeförklarade lagfarter anses undanröjda.

Utskottets granskning av propositionen i övrigt har icke givit anledning till erinran.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att riksdagen måtte bifalla förevarande proposition, nr 60.
Stockholm den 2 april 1963

På tredje lagutskottets vägnar:

ERIK ALEXANDERSON

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Alexanderson, Lindahl, Ebbe Ohlsson,
Kristiansson, Georg Carlsson, Åkesson, Wirmark och Paul Jansson;

från andra kammaren: herrar Levin, Johansson i Torp, Nyberg, fru
Torbrink*, herrar Persson i Tandö*, Grebäck, Tobé och Anners.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.